

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 8Csr/1/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217209560
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Jaďuďová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2019:4217209560.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou JUDr. Ivanou Jaďuďovou vo veci žalobcu: N. F., nar. X.X.XXXX, bytom R. XX/XX, A. I., proti žalovanému: Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, v konaní zast.: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 47 232 471, o zrušenie rozhodcovského rozsudku takto

r o z h o d o l :

Súd zrušuje rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovskej a mediačnej so sídlom Dunajská 15, Bratislava - Staré Mesto spisová značka IA-C/0314/3311 zo dňa 27.1.2017.

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 22.4.2017 (súdu doručená dňa 2.5.2017) domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku vydaného Rozhodcovskou a mediačnou so sídlom Dunajská 15, Bratislava sp. zn. IA-C/0314/3311 zo dňa 27.1.2017 (ďalej rozhodcovský rozsudok) z dôvodu, že v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa nepostupovalo v súlade s ustanoveniami zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a uvedený nedostatok mohol mať vplyv na výsledok sporu, stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu a rozhodcovský súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 19.9.2017 uviedol, že nie je subjektom práv či povinností, ktoré sú predmetom konania. Nedostatok aktívnej či pasívnej legitímácie účastníkov je vždy dôvodom pre zamietnutie žaloby. Dodal, že nie je pasívne legitimovaným v tomto spore, pretože pohľadávka zo Zmluvy o úvere bola dňa 8.12.2014 postúpená na nového veriteľa a to spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED. Žalobca podal žalobu po lehote, ktorú určuje zákon o rozhodcovskom konaní, keďže nepreukázal, že mu bol rozsudok doručený až 31.3.2017 a preto žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

3. Súd prvého stupňa vo veci rozhodol dňa 23.4.2018 rozsudkom sp. zn. 8Csr/1/2017-155 tak, že žalobu zamietol z dôvodu, že žalovaný nebol pasívne legitimovaný. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 25CoSr/1/2018-183 zo dňa 22.1.2019 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že nebola pripojená príloha k zmluve o postúpení pohľadávok č. 2/2014 a teda či predmetom postúpenia mala byť i pohľadávka voči žalobcovi. Dodal, že rozhodcovský súd rozhodol rozsudkom až dňa 27.1.2017, kedy už Poštová banka vlastníkom predmetnej pohľadávky nemala byť (nebola teda ani vecne aktívne legitimovaným účastníkom rozhodcovského konania), keďže ju mala už dňa 8.12.2014 postúpiť na spoločnosť

BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED, napriek tomu vyhovel jej žalobe a žalovaného zaviazal zaplatiť Poštovej banke sumu 1590,68 eur s príslušenstvom. Preto žalobca v tomto konaní nemal inú možnosť, ako v žalobe označiť ako žalovaného Poštovú banku a.s. A už iba z tohto pohľadu bolo potrebné rozhodcovský rozsudok podrobiť prieskumnej činnosti. Preto súd ďalej mal podrobiť prieskumnej činnosti zmluvu o postúpení pohľadávok, následne vyriešiť otázku vecnej pasívnej legitímácie žalovaného.

4. Súd sa oboznámil s písomnými dôkazmi, a to: žalobou, zmluvou o úvere, obchodnými podmienkami, rozhodcovským spisom Stáleho rozhodcovského súdu Rozhodcovskej a mediačnej sp. zn. IA-C/0314/3311, rozhodcovským rozsudkom zo dňa 27.1.2017, zmluvou o postúpení pohľadávok č. 2/2014 s prílohou č. 1/2014 a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

5. Poštová banka a.s. zmluvou o postúpení č.2/02014 zo dňa 8.12.2014 postúpila svoju pohľadávku na spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED. Z prílohy č. 1/014 vyplýva, že pod por. č. 700 bola postúpená celková výška pohľadávky k 2.12.2014 vo výške 3402,17 Eur.

6. Súd sa najskôr zaoberal otázkou včasnosti podania žaloby žalobcom na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Z ustanovenia § 46 ods. 1/ zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní vyplýva, že žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku je možné podať na všeobecnom súde v lehote 3 mesiacov odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi spotrebiteľského rozhodcovského konania. Z listiny na čl. 77 (dôkaz o doručení rozhodcovského rozsudku) vyplýva, že dňa 31.3.2017 bol rozsudok IA-C/0314/3311 žalobcovi doručený. Žalobca žalobu podal dňa 2.5.2017, teda v zákonom stanovenej lehote.

7. Zo spisu Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. IA-C/0314/3311, ktorý bol súdu na výzvu doručený vyplýva, účastníkom okrem žalobcu bola Poštová banka a.s., jej bol aj nárok prisúdený, hoci zmluvou o postúpení č.2/02014 zo dňa 8.12.2014 postúpila svoju pohľadávku na spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED.

8. Rozhodcovským rozsudkom sp. zn. IA-C/0314/3311 zo dňa 27.1.2017 bol žalovaný (v prejednávanej veci žalobca) zaviazaný zaplatiť Poštovej banke a.s. sumu vo výške 1590,68 eur, úrok vo výške 24% ročne zo sumy 1590,38 eur od 2.1.2014 do zaplatenia istiny, úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1590,68 eur od 2.1.2014 do zaplatenia istiny, sumu dlžných úrokov a úrokov z omeškania vyčíslených ku dňu 1.1.2014 vo výške 1189,27 eur, všetko na účet vedený v Poštovej banke a.s. do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodcovského rozsudku. Zároveň bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť poplatok za rozhodcovské konanie vo výške 139 eur a trovy právneho zastúpenia 95,94 Eur.

9. Od 01.01.2015 bol prijatý nový zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý v § 73 ods. 1, 3/ (prechodné ustanovenia) stanovil, že ak nie je ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované. Rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia. Z uvedeného vyplýva, že súd posudzuje iba rozhodcovskú zmluvu podľa predpisov účinných v čase jej uzavretia, t. j. podľa zákona č. 244/2002 Z. z.

Podľa §-u 45 zák.č. 335/2014 Z. z.- Žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku

(1) Účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak

a) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nemal spôsobilosť uzavrieť spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu,

b) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nebol riadne upovedomený o ustanovení rozhodcu alebo o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo mu nebolo umožnené sa zúčastniť na spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní,

c) rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, alebo sa ním rozhodlo o veci, ktorá je podľa tohto zákona vylúčená zo spotrebiteľského rozhodcovského konania,

- d) stály rozhodcovský súd nebol ustanovený v súlade s týmto zákonom, v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa nepostupovalo v súlade s ustanoveniami tohto zákona a uvedený nedostatok mohol mať vplyv na výsledok sporu,
 - e) spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy,
 - f) stály rozhodcovský súd nenariadil ústne pojednávanie, hoci spotrebiteľ jeho nariadenie navrhoval podľa § 34 ods. 2 a z okolností uvedených v návrhu na nariadenie ústneho pojednávania vyplývala potreba jeho nariadenia najmä z dôvodu, že bez ústneho pojednávania sa nebolo možné vysporiadať s návrhmi a tvrdeniami spotrebiteľa, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
 - g) v konaní nebol správne zistený skutkový stav tým, že stály rozhodcovský súd nesprávne vyhodnotil predložené dôkazy, nevykonal navrhované dôkazy alebo neumožnil spotrebiteľovi predložiť dôkazy, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
 - h) vo veci rozhodoval zaujatý rozhodca,
 - i) stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, 17) a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
 - j) rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je svojou povahou objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom
 - k) výkon rozhodcovského rozsudku by bol v rozpore s verejným poriadkom Slovenskej republiky,
 - l) rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (2) Žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku sa môže podať na tlačive, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 3. Ak spotrebiteľ neuvedie skutočnosti odôvodňujúce výber dôvodu zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa vzoru tlačiva uvedeného v prílohe č. 3, súd žalobu ani po neúspešnej výzve na doplnenie neodmietne a v súdnom konaní postupuje tak, aby spotrebiteľ mal právo pred súdom označiť všetky rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku.
- (3) Súd v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku vždy preskúma, či sú dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa odseku 1 písm. c), e) a i) až l). Ak sa dôvod zrušenia rozhodnutia vzťahuje len na časť rozhodcovského rozsudku, súd zruší rozhodcovský rozsudok len v dotknutej časti, ak je dotknutú časť možné oddeliť od nedotknutej časti výroku rozhodcovského rozsudku.

Podľa § -u 4 cit. zák. - Forma rozhodcovskej zmluvy

- (1) Rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.
- (2) Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná
- (3) Písomná forma rozhodcovskej zmluvy je zachovaná aj vtedy,
 - a) ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá vo vzájomnej písomnej komunikácii strán alebo
 - b) ak bola uzatvorená elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a osoby, ktorá právny úkon urobila.
- (4) Odkaz v zmluve alebo v písomnej komunikácii strán na akýkoľvek dokument obsahujúci rozhodcovskú doložku sa považuje za písomnú rozhodcovskú zmluvu, ak sa takýmto odkazom má podľa vôle strán stať rozhodcovská doložka súčasťou zmluvy.
- (5) Písomná forma rozhodcovskej zmluvy je zachovaná aj pri písomnom pristúpení k zmluve podľa osobitného zákona, 3a) ktoré obsahuje platnú rozhodcovskú doložku. To platí aj v prípade nadobudnutia členstva v záujmovom združení alebo v inej právnickej osobe, ktorej vnútorné predpisy obsahujú rozhodcovskú doložku.
- (6) Nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3.
- (7) Rozhodcovská zmluva sa považuje za písomne uzavretú v rozsahu predmetu podanej žaloby aj vtedy, ak je jej existencia tvrdená v žalobe a žalovaný v žalobnej odpovedi doručenej rozhodcovskému súdu jej existenciu nenamietne.

10. Podľa § 52 ods. 1/ až 4/ OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52a ods. 1/ a 2/ OZ, ak sú uzavreté viaceré spotrebiteľské zmluvy pri tom istom rokovaní alebo sú zahrnuté do jednej listiny, posudzuje sa každá z týchto zmlúv samostatne. Ak však z povahy zmlúv alebo stranám známeho účelu zmlúv uvedených v odseku 1 pri ich uzavretí zrejme vyplýva, že tieto zmluvy sú od seba vzájomne závislé, vznik každej z týchto zmlúv je podmienkou vzniku ostatných zmlúv. Zánik jednej z týchto zmlúv iným spôsobom než splnením alebo spôsobom nahrádzajúcim splnenie spôsobuje zánik ostatných závislých zmlúv, a to s obdobnými právnymi účinkami.

Podľa § 53 ods. 1/ OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Ak poskytne dodávateľ spotrebiteľovi plnenie a spotrebiteľ si ho neobjednal, nie je spotrebiteľ povinný plnenie vrátiť ani ho uschovať; vylúčené sú aj ďalšie nároky dodávateľa voči spotrebiteľovi. Nevyžiadaným plnením je aj ďalšie opakujúce sa plnenie poskytnuté spotrebiteľovi na základe zmluvy uzavretej prostriedkami diaľkovej komunikácie, ak spotrebiteľ výslovne o takéto plnenie nepožiadaval. Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

11. Podľa § 54 ods. 1/ až 3/ Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

12. Zmluva o úvere zo dňa 19.5.2009 bola uzavretá v zmysle § 497 a nasl. Obch. zák., avšak v danom prípade ide jednoznačne o zmluvu spotrebiteľskú. V zmysle § 52 Obč. zák., keďže ju uzavrel žalovaný ako dodávateľ, ktorý konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobca ako spotrebiteľ. Charakter spotrebiteľskej zmluvy zmluva ne stráca ani vtedy, keď je uzavretá v zmysle Obch. zákonníka, pričom prednostne sa použijú pri výklade zmluvy ustanovenia Obč. zákonníka. § 52 ods. 2 tretia veta Obč. zák. - toto ustanovenie sa použije aj na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ a vzťahuje sa aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou tohto ustanovenia. Predmetné ustanovenie nadobudlo účinnosť 1.5.2014 a právne predpisy, ktorého súčasťou je toto ustanovenie, nemajú prechodné ustanovenia, vzťahujú sa aj na právne vzťahy založené pred dňom účinnosti tohto ustanovenia s poukazom na rozhodnutie NS SR 3MCdo 14/2014.

13. Podľa § 28 ods. 6 zákona č. 335/2014 Z. z., stály rozhodcovský súd je povinný aj bez návrhu spotrebiteľa preskúmať, či vymáhaný nárok nie je založený na neprijateľnej zmluvnej podmienke alebo na zmluvnom dojednaní, ktoré je v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa. Stály rozhodcovský súd je povinný prihliadať aj na iné dôvody neplatnosti právneho úkonu, na ktoré by súd prihliadol aj bez návrhu.

Podľa § 45 ods. 1/ (zrušenie rozhodcovského rozsudku) zákona č. 335/2014 Z. z., účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak

e/ spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy

i/ stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu

j/ rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je svojou povahou objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 3 cit. zákona súd v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku vždy preskúma, či sú dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa ods. 1 písm. c/,e/ a i/ až l/.

14. Konanie pred Stálym rozhodcovským súdom začalo podaním návrhu na začatie rozhodcovského konania dňa 28.3.2014 a preto sa na rozhodcovské konanie vzťahuje zákon č. 335/2014 Z.z.

V ustanovení § 47 ods. 1 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa ustanovuje ďalší postup v prípade zrušenie rozhodcovského rozsudku a to tak, že žalovaný môže na súd podať návrh na pokračovanie v konaní po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

15. Spotrebiteľská zmluva je v našom právnom poriadku definovaná v ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka ako každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je najmä tá skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ a jej charakteristickým znakom je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Tieto zmluvy sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu tejto zmluvy alebo jej zmeny. Právnym základom ochrany spotrebiteľa a spotrebiteľskej zmluvy je článok 153 Zmluvy o založení Európskej únie, ktorý sa po vstupe Slovenskej republiky aplikuje aj na našom území a smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodujú v rozhodcovskom konaní, ktoré môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Bez ohľadu na formu, ako aj znenie rozhodcovskej doložky uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom je potrebné považovať rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku, ak vyznieva v neprospech spotrebiteľa a to vtedy, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a nebola individuálne dojednaná. Z rozsudku Súdneho dvora EÚ (prvá komora) zo dňa 26. októbra 2006, vec C-168/05 Elisa María Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL vyplýva, že Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vyžaduje, aby vnútroštátny súd, na ktorý je podaná žaloba o zrušenie rozhodcovského rozhodnutia, posúdil neplatnosť rozhodcovskej zmluvy a zrušil toto rozhodnutie z dôvodu, že uvedená zmluva obsahuje nekalú podmienku, hoci spotrebiteľ sa dovoľával tejto neplatnosti nie v rámci rozhodcovského konania, ale výlučne v rámci žaloby o zrušenie.

Rozhodcovské konanie je osobitný druh civilného konania, ktoré sa môže uskutočniť v prípade súkromnoprávných sporov, pre ktoré zákon pripúšťa uzavretie rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). Rozhodcovská zmluva má procesnú povahu. Zákon vyžaduje k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy písomnú formu, jej nedodržanie má za následok neplatnosť rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). Vecným účinkom rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky) je oprávnenie rozhodcu rozhodnúť vymedzené spory. Z hľadiska osobných účinkov sa rozhodcovská zmluva vzťahuje na obidve zmluvné strany, prípadne na ich univerzálnych a singulárnych nástupcov, pokiaľ to strany v zmluve výslovne nevylúčili. Účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže podanou žalobou na príslušnom súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodov § 45 ods. 1/ zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

16. Súd skúmal všetky okolnosti dojednaní rozhodcovskej zmluvy, pričom základným kritériom posudzovania, či ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku je v zmysle ustanovenia § 53 ods. 1/ Občianskeho zákonníka a to, či sú v zmluvách obsiahnuté podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Dôležitým kritériom je, či boli neprijateľné zmluvné podmienky individuálne dojednané alebo nie. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia obsiahnuté v návrhu zmluvných podmienok s pripojenými všeobecnými obchodnými podmienkami sa nepovažujú podmienky, ktoré pripravil dodávateľ vopred, a pri ktorých sa mal sice spotrebiteľ možnosť s nimi oboznámiť pred podpisom zmluvy, ale nemohol ovplyvniť ich obsah. Spotrebiteľ je v tomto prípade v postavení, že mal na výber len či predložený návrh zmluvy podpíše, alebo odmietne. Rozhodcovská zmluva nebola podpísaná na samostatnej listine, v zmluve o úvere v bode 3.7. bol len odkaz na Všeobecné obchodné podmienky, preto je potrebné posudzovať uvedenú zmluvu podľa ustanovenia § 53 ods. 1/ Občianskeho zákonníka.

17. Pokiaľ bol v rozhodcovskej zmluve upravený spôsob riešenia sporov s možnosťou obrátiť sa na rozhodcovský súd, ide podľa názoru súdu čisto o formálne upravený mechanizmus riešenia sporov, čo

sťažuje prístup dlžníka ako spotrebiteľa k spravodlivosti a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v spotrebiteľskej zmluve. Takúto rozhodcovskú zmluvu preto nemožno považovať za platne uzavretú. Výkon práv a povinností v takejto rozhodcovskej zmluve je v rozpore so zákonom a dobrými mravmi.

18. V prípade, ak niektorý z účastníkov oprávnene popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy, táto skutočnosť zakladá dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku súdom podľa § 45 ods. 1/ písm. j) zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Porušenie hmotnoprávných predpisov súd skúma aj ex offio najmä pri sporoch, v ktorých jedným z účastníkov je spotrebiteľ. V takomto prípade sa súd pri rozhodovaní o žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku musí zaoberať aj otázkou, či pri rozhodovaní došlo k porušeniu všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, najmä posúdiť, či pri rozhodovaní rozhodcovského súdu došlo k porušeniu § 53 Občianskeho zákonníka v súvislosti s dojednaním neprijateľných zmluvných podmienok. Z formy a obsahu zmluvy je zrejmé, že sa jedná o tzv. formulárovú zmluvu, ktorej predtlač formulára mal žalovaný už pripravenú a dopisoval iba konkrétne údaje týkajúce sa žalobcu, pričom žalobca obsah zmluvy nemohol nijakým podstatným spôsobom ovplyvniť a ani neovplyvnil. Je nesporné, že predmetná zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko veriteľ konal v rámci predmetu svojho podnikania a dlžník uzavrel zmluvu ako fyzická osoba. Na spotrebiteľské vzťahy o ktorých ide v prípade vzťahu medzi stranami sporu sa aplikujú spotrebiteľské právne normy, pričom ich znenie je všeobecne známe a veriteľ ako dodávateľ, ktorý v oblasti podniká a má teda na rozdiel od spotrebiteľa vyššiu úroveň informovanosti by mal uzatvárať také zmluvy, aby podmienky v nich boli v súlade s ustanoveniami spotrebiteľského práva a nie v rozpore s ním a nemal by sa snažiť obchádzať ich cez rôzne zmluvné dojednania upravené v rámci ťažko čitateľných a nepriehľadných podmienok zahrnutých v zmluvných dojednaniach (resp. odkazom na Všeobecné obchodné podmienky), ktoré spotrebiteľ nemá možnosť nejako ovplyvniť a ktorými sa v konečnom dôsledku spotrebiteľ vzdáva svojich práv, alebo si inak zhoršuje svoje postavenie, či spotrebiteľské právo vylučuje. Nároky, ktoré vychádzajú z neprijateľných podmienok, obchádzajú právne normy spotrebiteľského práva, nemožno ani vymáhať, nakoľko výkon takýchto práv by bol v rozpore s dobrými mravmi.

19. Smernica Rady Európskej únie č. 93/13 EHS z 05.04.1993 považuje riešenie sporov zo spotrebiteľských zmlúv v rozhodcovskom konaní za ustanovenie neprimerané, pričom neprimeranosť je tu treba chápať tak, že podnikateľ ako druhá zmluvná strana spotrebiteľskej zmluvy nesmie zneužívať svoje silnejšie postavenie, ktoré je dané najmä tým, že spotrebiteľ nie je schopný presadiť zmeny formulárových zmluvných podmienok a v prípade úverových zmlúv spotrebiteľ často koná pod tlakom finančnej tiesne, čím veriteľ získava neprimerané výhody. Za takúto neprimeranú výhodu súd považuje aj riešenie sporov cestou rozhodcovských súdov s ktorými žalovaný dlhodobo spolupracuje, pričom v takomto konaní nie je potrebné nariaďovať pojednávania a spory sú tým prenášané zo sústavy nezávislých súdov k rozhodcovi.

20. Tak ako už súd uviedol, rozhodcovská zmluva znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu nezávislým súdom, ak podá žalobu dodávateľ, v tomto konaní žalovaný.

21. Pokiaľ ide o samotnú zmluvu, vzhľadom na formu a spôsob akým sú úverové zmluvné dojednania žalovaného písané je súd toho názoru, že spotrebiteľ nemal možnosť si ich riadne prečítať a dôsledne sa s nimi oboznámiť, a teda pochopiť ich význam a následky. Zmluva obsahuje aj ďalšie neprimerané podmienky, ktoré neboli dohodnuté individuálne v zmluve, ale sú súčasťou len zmluvných dojednaní, ktoré sú na predtlačenej tlačive, sú všeobecne koncipované pre veľký okruh dlžníkov -spotrebiteľov, pričom je zrejmé, že sa s nimi nemal možnosť spotrebiteľ oboznámiť ani zmeniť ich obsah. Taktiež absentujú zákonom stanovené ustanovenia (napr. RPMN je nesprávne určené malo byť určené 34,02% a bolo určené 26,82%), tak už len z tohto dôvodu sa považuje zmluva za bezúročnú a bez poplatkov. Okrem uvedeného súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že rozhodcovský súd ignoroval predpisy určené na ochranu práv spotrebiteľa.

22. Súd poukazujúc na všetky uvedené dôvody rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a zrušil rozhodcovský rozsudok a rozhodol tak podľa § 45 ods. 1 písm. j) z dôvodu, že žalobkyňa ako účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania poprela platnosť rozhodcovskej zmluvy, bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania, keď súd dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva je neprijateľnou podmienkou spotrebiteľskej zmluvy a taktiež z dôvodu zistenia

rozporu predmetného rozhodcovského rozsudku so zákonom, pretože rozhodcovský rozsudok zaväzuje žalobkyňu na plnenie, ktoré je v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch, pričom aj samotné rozhodcovské konanie vychádza z neprijateľnej zmluvnej podmienky.

23. Súd však ďalej dodáva, že v čase rozhodovania rozhodcovského súdu tento konal so subjektom, ktorý nebol aktívne vecne legitimovaným, súd má vždy skúmať procesné podmienky konania, čo však v danom prípade absentovalo.

24. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1/ CSP tak, že v konaní úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) /§ 363 CSP/.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania /§ 365 ods. 3 CSP/.